

Vergaderjaar 2025–2026

36 800 IX

Vaststelling van de begrotingsstaat van het Ministerie van Financiën (IXB) en de begrotingsstaat van Nationale Schuld (IXA) voor het jaar 2026

Nr. 45

BRIEF VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 30 maart 2026

Met deze brief bied ik u, mede namens de Minister van Financiën, het onderzoek «Evaluatie van FEC-projecten» aan. Deze evaluatie is uitgevoerd door Pro facta in opdracht van het Wetenschappelijk Onderzoek en Datacentrum (WODC).

Het Financieel Expertise Centrum (FEC) is een samenwerkingsverband dat bestaat sinds 1997. De samenwerking binnen het FEC is gericht op het versterken van de integriteit van de financiële sector. Het tegengaan van witwassen, onderliggende (ondermijnende) criminaliteit, terrorismefinanciering en ook ongewenste buitenlandse financiering zijn onderwerpen die binnen het FEC worden opgepakt.¹ Binnen het FEC wordt samengewerkt door publieke autoriteiten met een toezicht-, controle-, opsporings- of vervolgingstaak² in de financiële sector. De publiek-private samenwerking krijgt vorm door samenwerking van publieke autoriteiten met een viertal banken³ en de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB).

Ten behoeve van het versterken van de integriteit van de financiële sector heeft het FEC drie kerntaken, namelijk het faciliteren van structurele informatie-uitwisseling, het zijn van een kenniscentrum en het gezamenlijk uitvoeren van projecten. Wat betreft de derde kerntaak geldt dat FEC-partners de afgelopen jaren diverse projecten hebben opgestart en afgerond op uiteenlopende thema's/fenomenen, zoals diverse witwasconstructies en het gebruik van crypto geld. Deze projecten hebben als doel het opleveren van concrete, operationeel bruikbare resultaten.

¹ Zie de openbare FEC-jaarplannen en -verslagen: Publicaties – FEC-partners

² Het betreft de volgende autoriteiten: Autoriteit Financiële Markten, de Belastingdienst, Bureau Financieel Toezicht, De Nederlandsche Bank (DNB), de Financial Intelligence Unit Nederland (FIU-NL), de Fiscale Inlichtingen en Opsporingsdienst (FIOD), het Openbaar Ministerie en de politie.

³ ABN Amro, ING, Rabobank, ASN Bank.

De samenwerking binnen het FEC wordt elke drie jaar geëvalueerd op initiatief van de Minister van Financiën en van mij. De focus van de nu voorliggende evaluatie ligt op de projecttaak van het FEC. Een evaluatie van FEC-projecten kan mogelijk inzicht bieden in verbetermogelijkheden ten aanzien van de totstandkoming, uitvoering en doelrealisatie van toekomstige FEC-projecten en het gebruik van de projectresultaten door FEC-partners en eventueel andere partijen.

De evaluatie heeft het beeld opgeleverd dat er vanuit het FEC sterk is ingezet op serieuze uitvoering en aansturing van projecten. Dit heeft ook enkele concrete resultaten opgeleverd, vooral op het gebied van kennis-uitwisseling en het delen van informatie. Door middel van het opzetten en uitvoeren van projecten hebben partijen in het werkveld elkaar doorlopend weten te vinden en is de samenwerking tussen deze partijen verbeterd. De opgedane kennis is vastgelegd in documentatie, ter beschikking gesteld aan de relevante organisaties en afdelingen en heeft in een aantal gevallen ook geleid tot aanscherping en verbetering van processen. De evaluatie acht het aannemelijk dat dit bijdraagt aan de aanpak van financieel-economische criminaliteit en in het verlengde daarvan de versterking van de integriteit van de financiële sector.

De bestudeerde FEC-projecten hebben aldus de evaluatie veel kennis en inzicht opgeleverd. De evaluatie constateert echter ook dat de resultaten waar het gaat om concrete opsporing van criminele geldstromen vaak achtergebleven bij de doelstellingen voor de projecten. De evaluatie heeft hiermee een aantal inzichten opgeleverd over de verbetermogelijkheden omtrent projecten, die zijn opgetekend in vier hoofdaanbevelingen:

1. Zorg ervoor dat de verwachtingen rondom FEC-projecten goed aansluiten op reële mogelijkheden omtrent wetgeving, capaciteit en samenwerking;
2. Zet bij de opzet van projecten in op optimale invulling van de teamleidersrol en beschikbaarheid van expertise binnen het team en bij partnerorganisaties;
3. Scherp de monitoring en sturing van FEC-projecten door de FEC-organisatie aan;
4. Zorg bij afsluiting van projecten voor scherper inzicht in geleerde lessen, gerealiseerde resultaten en gewenste vervolgstappen.

De onderzoekers zien mogelijkheden voor het FEC om met die aanbevelingen projecten in de toekomst doelmatiger en strategischer in te zetten, en daarmee uiteindelijk ook de integriteit van de financiële sector verder te versterken.

De samenwerkingspartijen van het FEC onderschrijven het belang van een goed functionerende projecttaak van het FEC. Het FEC heeft een deel van de aanbevelingen van Pro Facto reeds opgepakt in recente verbetertrajecten. Het FEC gaat kijken welke extra mogelijke verbeteringen naar aanleiding van de conclusies en aanbevelingen van Pro Facto kunnen worden doorgevoerd. Hiermee wordt bewerkstelligd dat de projecttaak van het FEC nog beter wordt uitgevoerd, en een effectieve bijdrage levert aan de doelen van het FEC.

De Minister van Justitie en Veiligheid,
D.M. van Weel